

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра логопедії і спеціальних методик

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
логопедії і спеціальних методик
протокол № ____ від ____ 2021р.
Завідувач кафедри
_____ **Олексій ГАВРИЛОВ**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИК НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ЗІ
СКЛАДНИМИ ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ
ООК 03**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Викладач (викладачі)	Гаврилов Олексій Вікторович
Контактний телефон	(097) 455-43-22
E-mail	kaflogoped@ukr.net, kaflogoped@kpnu.edu.ua
Профайл викладача	https://logo.kpnu.edu.ua/sklad-kafedry/havrylov-oleksij-viktorovjch/
Назва освітньої програми	01 Освіта/Педагогіка 016 Спеціальна освіта. Спеціалізація: 016.02 Олігофренопедагогіка ОПП: Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка).
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Статус дисципліни	Обов'язкові освітні компоненти
Сторінка курсу в MOODLE	

ПРЕРЕКВІЗИТИ І КОРЕКВІЗИТИ КУРСУ

Міждисциплінарні зв'язки	“Педагогіка інклюзивної освіти”, “Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка”, “Психологія дитини з інтелектуальними порушеннями”, “Спеціальні методики навчання дітей з інтелектуальними порушеннями”, “Інноваційні технології корекційної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами”

Мова викладання	українська	
ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ		
Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	2022-2023	2022-2023
Семестр вивчення	1	1
Кількість кредитів ЄКТС	4	4
Загальний обсяг годин	120 год.	120 год.
Кількість годин навчальних занять	40 год.	20 год.
Лекційні заняття	14 год.	8 год.
Практичні заняття	26 год.	12 год.
Семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	80 год.	100 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен
Анотація курсу	Навчальна дисципліна “Актуальні питання методик навчання дітей зі складними порушеннями розвитку” передбачає забезпечення знаннями здобувачів вищої освіти про зміст, структуру і методику використання сучасних методів в освітньому процесі з дітьми зі складними порушеннями розвитку: розладами синдрому аутизму, помірними і тяжкими порушеннями інтелектуального розвитку, комплексними порушеннями різних сторін психофізичного розвитку; ознайомлення з методами формування системи різних знань з математики, рідної мови, довкілля, шляхами їх реалізації, особливостями побудови освітнього процесу з ними.	
Консультації з навчальної дисципліни	Онлайн-консультації або очні консультації (згідно графіка)	
Мета і завдання курсу	Метою викладання навчальної дисципліни “Актуальні питання методик навчання дітей зі складними порушеннями розвитку” є забезпечити високий рівень знань здобувачів вищої освіти з методик формування знань, умінь і навичок у дітей зі складними порушеннями розвитку.	
ФОРМАТ КУРСУ		
Форми та види проведення навчальних занять	Форма навчання – денна / заочна Види навчальних занять: лекційні, практичні, самостійна робота	
Методи та форми контролю	<u>Методи контролю:</u> опитування на практичних заняттях, участь в дискусіях, вирішення проблемних кейсів, тощо. <u>Форми контролю:</u> екзамен.	
Необхідне технічне та програмне забезпечення, обладнання	Технічне комп’ютерне забезпечення для показу презентацій, відео матеріалів.	

Індивідуальні завдання	Вивчення наукової літератури з предмету, розробка уроків і занять, презентацій, написання рефератів, розробка індивідуальних або групових проектів.
Інтегральна компетентність (ІК) Загальні компетентності (ЗК) Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	ІК – Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-6 Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти. СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність зі здобувачами в галузі спеціальної та інклюзивної освіти. СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій. СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СХЕМА КУРСУ

Денна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	разом	у тому числі				
		лекційні заняття	практичні заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота

Змістовий модуль I

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИК НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ЗІ СКЛАДНИМИ ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ

Тема 1. Сучасні техніки, технології та методики організації освітнього процесу з дітьми зі складними порушеннями розвитку	40	4	8		8	20
Тема 2. Діти з помірними та тяжкими порушеннями інтелекту. Методики організації з ними освітньо-виховного процесу.	24	4	4		6	10
Тема 3. Розлади спектру аутизму.	16	2	4		4	6
Тема 4. Діти з комбінованими порушення. Методики організації з ними навчання і виховання.	20	2	4		4	10
Тема 5. Методика формування у дітей зі складними порушеннями натурального числа. Алгоритм роботи з натуральними числами.	20	2	6		4	8

Разом за змістовим модулем I	120	14	26		80	
Разом годин	120	14	26		80	
Заочна форма						
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	разом	у тому числі				
		лекційні заняття	практичні заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль I						
ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ УЧНІВ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ						
Тема 1. Сучасні техніки, технології та методики організації освітнього процесу з дітьми зі складними порушеннями розвитку	40	2	4		12	22
Тема 2. Діти з помірними та тяжкими порушеннями інтелекту. Методики організації з ними освітньо-виховного процесу.	24	2	2		8	12
Тема 3. Розлади спектру аутизму.	16		2		4	10
Тема 4. Діти з комбінованими порушеннями. Методики організації з ними навчання і виховання.	20	2	2		6	10
Тема 5. Методика формування у дітей зі складними порушеннями натурального числа. Алгоритм роботи з натуральними числами.	20	2	2		4	12
Разом за змістовим модулем I	120	8	12		100	
Разом годин	120	8	12		100	
<i>ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ</i>						
РН-3. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем. РН-5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій. РН-11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності. РН-12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.						

РН-13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

ПОЛІТИКА КУРСУ

1. Необхідність дотримання обов'язкових принципів академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності в КПНУ https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view та Положенням про дотримання академічної доброчесності <https://drive.google.com/file/d/1nVC6hDHeT4WxNS5c45xybMiWBEVDbGpb/view>
2. Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковою складовою організації освітнього процесу. Про неможливість відвідування занять з поважних причин мають завчасно повідомляти викладача (-ів). Деталі за покликанням: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>
3. Підтримується креативна ініціатива здобувача (-ів) вищої освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Форми оцінювання	Оцінювання освітнього компоненту проводиться за результатами поточного та підсумкового контролю.
	Оцінка за поточний контроль складається з оцінювання аудиторної та результатів самостійної роботи здобувача, а також індивідуального завдання (виконання та захист тематичної роботи). Підсумкові бали з освітнього компоненту визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі. https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view https://drive.google.com/file/d/0B4IW4IIOFZAoLXVNNzg2bEITRng2ZVFjdnA0dEV1YmFiQXY4/view?resourcekey=0-CxWUU4B0hXDwe08FZrfoQ

Поточний і модульний контроль		Самостійна робота	Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1 (50 балів)		10	40	100
Поточний контроль	МКР			
30 балів	20 балів			

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзаменаційна	залікова
90-100	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25	задовільно	

60-66	Е (достатньо)	10		
35-59	FX		незадовільно	не зараховано
34 і менше	F			

Перелік орієнтовних питань до підсумкового контролю	1.								
Рекомендована література (основна, допоміжна, інтернет-ресурси)	Основна: 1. Гаврилов О.В., Ляшенко О.М. Спеціальна методика математики. Кам'янець-Подільський. ТОВ "Друк-Сервіс". 2014. 420 с. 2. Гаврилов О., Липа В., Ляшенко О, Левицький В., Кулеша Є., Данільченко В. Прикладна корекційна психопедагогіка і олігофренопедагогіка. Кам'янець-Подільський. ТОВ "Друк-Сервіс". 2017. 600 с. 3. Гаврилов О. Особливі діти в закладі і соціальному середовищі. Вид. 2, доп. Кам'янець-Подільський: Медбори-2006, 2012. 322 с. 4. Гаврилова Н.С. Особливості засвоєння математичних знань молодшими школярами з порушеннями мовленнєвого розвитку: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.08; Ін-т спец. педагогіки АПН України. К., 2004. 196 с. Допоміжна: 1. Богданович М.В. 2.								
	Інтернет-ресурси: 1. Базова навчальна програма для учнів 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів – Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/gr/pr/matemat.doc <table border="1" data-bbox="620 1554 1500 1780"> <tr> <td>http://www.nbu.gov.ua</td> <td>Бібліотека ім. В.І.Вернадського</td> </tr> <tr> <td>http://lib.meta.ua</td> <td>Бібліотека</td> </tr> <tr> <td>http://www.lib.ua-ru.net</td> <td>Студентська електронна бібліотека</td> </tr> <tr> <td>http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/</td> <td>Словники України on-line</td> </tr> </table>	http://www.nbu.gov.ua	Бібліотека ім. В.І.Вернадського	http://lib.meta.ua	Бібліотека	http://www.lib.ua-ru.net	Студентська електронна бібліотека	http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/	Словники України on-line
http://www.nbu.gov.ua	Бібліотека ім. В.І.Вернадського								
http://lib.meta.ua	Бібліотека								
http://www.lib.ua-ru.net	Студентська електронна бібліотека								
http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/	Словники України on-line								